Szczepienia noworodka w pierwszej dobie życia

Data aktualizacji
2024-05-27

Okres noworodkowy to czas największego ryzyka. Dziecko przyzwyczaja się do nowych warunków. Nie umie bronić się przed bakteriami i wirusami. A jego odporność nie jest jeszcze w pełni rozwinięta.

Dlaczego dzieci szczepi się zaraz po urodzeniu?

Szczepienia po urodzeniu:

- pomagają rozwinąć odporność dziecka
- chronią przed wystąpieniem ciężkich chorób zakaźnych i ich powikłań
- ratują życie.

Szczepienie przeciwko WZW typu B

Pierwsza dawka szczepionki przeciw WZW typu B podawana jest jeszcze na oddziale noworodkowym – przed wypisem ze szpitala. Lekarz kwalifikuje dziecko do szczepienia.

Szczepienie w pierwszej dobie życia ma ochronić dziecko przed:

- zakażeniem od matki (nie wszystkie matki wiedzą, że są nosicielkami wirusa, stąd wciąż realne jest ryzyko zakażenia dziecka przez łożysko lub we wczesnym dzieciństwie)
- przewlekłą postacią zapalenia wątroby
- rakiem wątrobowokomórkowym (małe dzieci zakażone wirusem są narażone na większe ryzyko tego nowotworu niż osoby zakażone w wieku późniejszym).

Schemat szczepień przeciwko WZW typu B

- pierwsza dawka podawana jest w ciągu 24 godzin po urodzeniu (najlepiej w ciągu 12 godzin)
- druga dawka w 2 miesiącu życia
- trzecia dawka w 7 miesiącu życia

W przypadku szczepienia preparatem „6w1”, w którego składzie jest szczepionka przeciw WZW typu B, kolejne dawki podawane są w 2, 4, 5-6 i 16-18 miesiącu życia.

Szczepienie przeciwko WZW typu B u wcześniaka

- Wcześniaki należą do pacjentów szczególnie narażonych na zakażenie wirusem zapalenia wątroby typu B, ponieważ już od urodzenia częściej niż pozostałe dzieci poddawane są wielu procedurom medycznym.
- Wcześniakom o masie ciała mniejszej niż 2000 g należy podać łącznie 4 dawki szczepionki w schemacie czasowym 0, 1, 2 i 12 miesięcy, w tym pierwszą dawkę najlepiej podać w 1. dobie życia.
- Niska masa ciała nie jest u wcześniaków przeciwwskazaniem do rozpoczęcia szczepienia przeciw

WZW typu B.

Szczepienie przeciwko gruźlicy

Szczepionka BCG przeciw gruźlicy to także preparat podawany w pierwszej dobie życia dziecka.

Schemat szczepienia przeciwko gruźlicy

Szczepionka przeciwko gruźlicy jest podawana tylko raz. Zaleca się, aby wykonać ją przed wypisaniem dziecka ze szpitala.

Podobnie jak w przypadku każdej szczepionki, przed podaniem szczepionki BCG lekarz przeprowadza badanie kwalifikacyjne. Wymaga ono szczególnej uwagi ze względu na to, że szczepionka BCG zawiera żywe osłabione bakterie.

Lekarz ocenia ogólny san dziecka, ocenia przebieg ciąży oraz prowadzi szczegółowy wywiad rodzinny w kierunku wrodzonych zaburzeń odporności.

Bezwzględnym przeciwwskazaniem do podania szczepionki BCG są wrodzone zaburzenia odporności.

W niektórych przypadkach lekarz może odłożyć szczepienie do czasu przeprowadzenia szczegółowej oceny stanu zdrowia dziecka. Są to sytuacje, kiedy:

- dziecko waży mniej niż 2000 g
- matka dziecka jest zakażona wirusem HIV (u dzieci urodzonych przez matki zakażone HIV szczepienie należy odroczyć do momentu wykluczenia wertykalnego zakażenia HIV)
- podejrzewany jest wcześniejszy kontakt dziecka z osobami chorymi na gruźlicę
- w przypadku podejrzenia wrodzonego ciężkiego niedoboru odporności (np. obciążony wywiad rodzinny), należy odroczyć szczepienie do czasu weryfikacji rozpoznania.

Szczepienie przeciwko gruźlicy u wcześniaka

Jeśli nie ma innych przeciwwskazań, wcześniaki są szczepione przeciwko gruźlicy, gdy osiągną więcej niż 2000 g masy ciała.

Dlaczego szczepimy noworodka przeciwko gruźlicy?

Szczepionka BCG przeciw gruźlicy ma uchronić dziecko przed jej najczęstszymi postaciami, tj.

- gruźlicą rozsianą
- gruźliczym zapaleniem opon mózgowo-rdzeniowych.

Późno lub błędnie rozpoznana gruźlica może prowadzić do:

- ciężkiego kalectwa, np. porażenia mózgowego
- niewydolności oddechowej
- śmierci.

Niepożądane odczyny poszczepienne (NOP)

Szczepionki podawane dzieciom w pierwszych dwóch latach życia są bezpieczne i dobrze tolerowane. Wśród działań niepożądanych najczęściej występują reakcje miejscowe oraz ogólnoustrojowe, takie jak:

- obrzęk
- zaczerwienienie

- gorączka
- drgawki
- nieukojony płacz.

Mają najczęściej charakter łagodny, ustępują po kilku dniach.

Ciężkie niepożądane odczyny poszczepienne pod postacią ciężkiej reakcji alergicznej występują bardzo rzadko.

> **WAŻNE! Twoje dziecko jest po szczepieniu? Niepokoją Cię jakieś zaburzenia jego zdrowia? Zgłoś się do lekarza. Działanie niepożądane możesz zgłosić również bezpośrednio do Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych (formularz dostępny na stronie URPLWMiPB).**

Poznaj **Przewodnik po szczepieniach ochronnych dla rodziców małych dzieci**

Przeczytaj o **Niepożądanych odczynach poszczepiennych**

Przeczytaj także

Skąd się bierze sepsa?

Słowo sepsa pochodzi z greki i oznacza „proces niszczący życie”. To szereg objawów, które towarzyszą silnemu zakażeniu organizmu mikroorganizmami

Zaszczep się na zdrowie

Szczepienia chronią nas przed zachorowaniem, ciężkimi powikłaniami, a nawet śmiercią z powodu choroby zakaźnej. Mają szczególne znaczenie w czasie pandemii COVID-19. Sprawdź, jak zadbać o Twoje dziecko i siebie

Chrońmy dzieci przed biegunką rotawirusową

Od stycznia 2021 roku szczepionka przeciw rotawirusom jest obowiązkowa czyli bezpłatna. Każde niemowlę będzie mogło być zaszczepione przeciw rotawirusom, a więc uzyska ochronę przed najcięższą postacią biegunki rotawirusowej